

§ 327

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Sydänmaan talousarvioaloitteesta kouluvalmentajien palk- kaamiseksi Helsingin peruskouluihin

HEL 2021-002872 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Johanna Sydänmaan talousarvioaloitteesta kouluvalmentajien palkkaamiseksi Helsingin peruskouluihin:

Perusopetuslain 37 §:n mukaan opetuksen järjestäjällä on mahdollisuus palkata kouluhin opettajien ja avustajien lisäksi myös muuta henkilöstöä. Kouluvalmentajakokeilu aloitettiin helsinkiläisissä peruskouluissa vuonna 2019. Lukuvuonna 2019-20 kokeilussa mukana oli 10 koulua, joista kaksi ruotsinkielistä. Lukuvuonna 2020-21 mukana on ollut 20 koulua, joista kolme ruotsinkielistä. Kannelmäen peruskoulussa on kokeiltu kahden kouluvalmentajan mallia, joten kokeilussa on ollut mukana yhteensä 21 kouluvalmentajaa.

Kouluvalmentajatoiminnan tavoitteita ovat syrjäytymisen ehkäisy, varhainen puuttuminen ja ongelmien ennaltaehkäisy, oppilaan ohjautuminen tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin, kodin ja koulun yhteistyön edistäminen, oppilaan tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä oppimaan oppimisen ja osallisuuden taitojen kehittyminen.

Kouluvalmentajan työ on määritelty niin, ettei se mene päällekkäin minkään jo koulussa työskentelevän ammattikunnan tehtävien kanssa. Kouluvalmentajan on tarkoitus toimia yhtenä aikuisena omasta tehtäväroolistaan käsin oppilaiden koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukena. Kouluvalmentaja on matalalla kynnyksellä arjen tuki kaikenlaisissa asioissa, tuttu ja turvallinen aikuinen, joka on läsnä oppitunneilla, välitunneilla sekä vapaa-ajalla.

Kouluvalmentaja on yhteisötasolla työntekijä, joka edistää yhteisöllisyyttä ja kouluviihtyvyyttä yhteistyössä koulun muun henkilöstön kanssa. Ryhmätasolla kouluvalmentaja toimii työparina opettajille esim. tunne- ja vuorovaikutustaitoja edistävien ohjelmien ohjaamisessa. Yksilötasolla kouluvalmentaja omalla työotteellaan vaikuttaa syrjäytymisen ehkäisyyn tukemalla jokaisen oppijan kuulumista ryhmään ja vahvistamalla oppilaan osallisuutta ja kiinnittymistä kouluun.

Kouluvalmentajatoiminnan arviointitulokset syksyllä 2020

Postiosoite

PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite

Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin

+358 9 310 8600

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI2922661800003009

Alv.nro

FI02012566

Kouluvalmentajatoiminnan arvioinnissa toiminnan vaikutuksia arvioitiin oppilaisiin, oppilasryhmiin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä koulun rakenteisiin. Lisäksi arvioitiin mallin käytettävyyttä ja toteutusta. Henkilökunnan ja oppilaiden kyselyt, havainnointi sekä tilastotarkastelu kohdistettiin kouluihin, joissa kouluvalmentaja oli jo lukuvuonna 2019-2020.

Koulun henkilökunta näki kouluvalmentajatoiminnan erittäin hyödyllisenä toimintamallina oppilaille. Suurimmat vaikutukset koettiin olevan oppilaiden välisessä vuorovaikutuksessa ja ristiriitojen ratkaisemisessa sekä osallisuudessa ja yleisessä kouluviihtyvyyden kasvussa. Kouluvalmentajan kanssa tekemisissä olleet oppilaat olivat hyvin tyytyväisiä valmentajan työhön ja tunnistivat saatua tukea. Kouluvalmentajakoulujen poissaolojen määrissä ja Wilma-palautteissa oli havaittavissa siirtymä positiivisempaan kehitykseen lukuvuonna 2019-2020 verrattuna kahteen edelliseen lukuvuoteen. Sen sijaan vaikutukset kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön arvioitiin vähäisiksi niin henkilökunnan kuin valmentajienkin näkökulmasta, ja toiminnassa koettiin tältä osin koulukohtaisia eroja.

Kouluvalmentajan työlle nähtiin kysyntää sekä oppilaiden että henkilökunnan vastauksissa. Jos kouluvalmentajaa ei ole olisi, tehtävät hajaantuisivat usealle tekijälle, jolloin ennaltaehkäisevä ja kokonaisvaltainen lähestyminen ei samalla tavalla onnistuisi. Kouluvalmentajan työ on syrjäytymisen juurisyihin pureutuvaa työtä. Työn vaikutukset eivät näy heti vaan vasta vuosien päästä. Vaikutusten arvio henkilökunnalta, oppijoilta, valmentajilta sekä tilastotulokset puoltavat kokonaisuudessaan kouluvalmentajamallin käyttöä.

Tehdyn arvioinnin ja muiden havaintojen ja palautteiden perusteella kouluvalmentajatoiminta vaatii edelleen jatkokehittämistä ja työkuvan kirkastamista ennen mahdollista päätöstä toiminnan vakiinnuttamiseksi. Kokeilu jatkuu osana Oikeus oppia -kehittämishanketta, johon on saatu rahoitus opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Rahoitus on käytettävissä vuoden 2022 loppuun saakka.

Kouluvalmentajat osallistuvat Me-koulukehittämisessä oppilaiden ja koulujen tueksi luotujen toimintamallien jalkauttamiseen. Tulokset ja kokemukset toimintamallien vaikutuksesta koulun toimintakulttuuriin, yhteisöllisyyden kokemukseen ja kouluviihtyvyyteen ovat merkittäviä.

Kouluvalmentajan kelpoisuusvaatimus on soveltuva korkeakoulututkinto, esim. yhteisöpedagogi tai sosionomi. Yhden kouluvalmentajan kustannukset vuodessa ovat noin 40 000 euroa sivukuluineen. Rehtori toimii kouluvalmentajan lähiesihenkilönä ja koulun pedagogisen johta-

jana ohjaa kouluvalmentajan työtä osana koulun toimintaa. Kouluvalmentajatoiminnan kehittämistä hankkeessa ohjaa nimetty ohjausryhmä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kouluvalmentajatoiminnalla on merkittävä rooli lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä sekä kiusaamisen vastaisen ohjelman toimenpiteiden edistämisessä. Lautakunta pitää tärkeänä, kouluvalmentajatoimintaa jatkokehitetään Oikeusoppia -hankkeen kautta. On tärkeää, että toimintamallit saadaan osaksi kaikkien helsinkiläisten koulujen toimintaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin. Lisämäärärahatarvetta ei mainittu.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Johanna Sydänmaan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 22.9.2021 mennessä valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 19 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta. Aloitteessa esitetään, että kaupunki varaa tarvittavan määrärahan kouluvalmentajien ja koordinoivan kouluvalmentajan palkkaamiseksi peruskouluihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Roponen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi

Liitteet

21.09.2021

Asia/10

---

1 Johanna Sydänmaan taealoite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.09.2021 § 296